

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Bc Kristina Součková

Název práce: Mayský indián jako turistický konstrukt

Vedoucí práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Předmětem diplomové práce Kristiny Součkové je empiricko-teoretická analýza etnického turismu zaměřenému na současnou mayskou kulturu v mexickém státě Chiapas. V centru autorčina zájmu stojí jak teoretický rozbor potenciálu antropologie turismu jako relativně nové subdisciplíny kulturní antropologie, tak empirický výzkum a interpretace mayskému turismu v San Cristobalu a vesnici San Juan Chamula. Zvláštní pozornost je věnována tomu, jak dochází v průběhu turistických výprav do sledované oblasti k vytváření obrazu mayských indiánů jako „těch druhých“. Autorka se rozhodla prostřednictvím vlastního zúčastněného pozorování, rozhovorů s turisty a analýzou sekundárních dokumentů podporujících lokální cestovní ruch objasnit, jak se ustavuje mayský indián jako kulturní konstrukt. Nosnou ideou, která prostupuje celou prací je hypotéza, že pomocí „rituálů turismu“ si návštěvníci upevňují svou představu o Mayích a potvrzují si svou vlastní kulturní identitu. Slovy autorky: „turisté provádějí rituály na různých místech – v hotelu, restauraci, indiánské vesnici, muzeu, při nakupování výrobků na ulici atd. Rituál je pomyslným místem, kde turisté nahlíží a organizují svět určitým způsobem. Světem, kterému se turisté snaží porozumět, je zde svět Mayů myšlený jako kulturní celek...“ (str. 60). Teoretickou inspirací diplomantce byly práce Valene Smith, Pierre L. van den Bergha, Erika Cohena věnované etnickému turismu, jejichž cílem bylo přispět k etablování antropologie turismu jako nové tématické oblasti sociokulturní antropologie. V této souvislosti považuji za nezbytné ocenit již samu volbu a konceptualizaci tématu, které je v České republice z antropologického hlediska téměř nezpracované. Diplomovou práci je možné považovat jak za svěbytnou

empirickou sondu věnovanou nosnému antropologickému tématu, tak za příspěvek k budování antropologie turismu.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří tři vzájemně komplementární kapitoly, ve kterých diplomantka systematicky provádí teoretickou deskripci a interpretaci zkoumané problematiky. V intencích současné kulturní antropologie autorka teoretické poznatky na dané téma podrobuje empirické verifikaci prostřednictvím vlastního terénního výzkumu. V první, teoreticky koncipované kapitole, která představuje expozici zkoumaného problému, autorka seznamuje čtenáře s klíčovými tématy své práce, zejména konceptem turistiky, turisty, turistické fotografie a rituálu turismu. Zvláštní pozornost věnuje také mexickým indiánům a Chiapas jako předmětu antropologického výzkumu. Druhá kapitola je věnována metodologickým aspektům spjatých s realizací terénního výzkumu, který diplomantka realizovala v Chamule a San Cristobalu. Specifikuje zde předmět svého výzkumného zájmu – turistické představy o indiánech, zejména jejich vznik a vytváření, použité metody a postoj k interpretaci získaných dat a informací. Třetí kapitola představuje ohnisko celé práce. Diplomantka zde systematicky čtenáře seznamuje s konkrétními poznatky, které získala v průběhu výzkumu ritualizace turismu v San Cristobal a Chamule a zasvěceně popisuje a interpretuje mechanismy konstrukce indiánského světa Mayů z perspektivy turistů. Podle mého názoru v této části práce autorka přinesla řadu nových poznatků a implicitních hypotéz, které by mohly být podrobeny dalšímu zkoumání. Adekvátně zpracovala a tvořivě interpretovala empirická data a naznačila možný směr výzkumu v této oblasti. Práce má vyváženou a logicky koncipovanou strukturu, která umožňuje na tématu dále pracovat a rozšířit je do podoby rigorózní práce.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5

8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5
10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU: 1 2 3 4

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

1. Jak velkou roli bude hrát cestovní ruch na proměny tradiční mayské kultury a její komercializaci (názor na vývojové trendy).
2. Jak reagovali respondenti na skutečnost, že jejich turistický pobyt a názor na indiány je předmětem antropologického výzkumu.

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Obecně je možné konstatovat, že práce po stránce formální i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autorka přesvědčivě formulovala cíle své práce a zvolila vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět v autorčině snaze podrobit empirickému výzkumu nosné a dosud málo zpracované téma – kulturní konstrukci fenoménu „mayský indián“ z perspektivy turistů. Hodnotu a autentičnost práce zvyšuje vlastní terénní výzkum. Diplomantka prokázala značné teoretické zázemí i schopnost přesvědčivě a jasně formulovat vlastní názory. Správně pracovala s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem. Práce má logickou strukturu a odpovídající grafickou úpravu. Je napsaná stylově čistým a srozumitelným jazykem.

Doporučuji k obhajobě.

